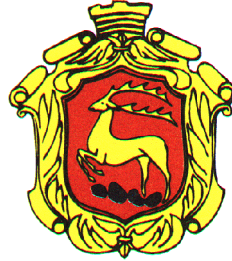

Załącznik
do Uchwały Nr 344/LIV/05
Rady Miejskiej Łomży
z dnia 28 września 2005 r.

**ZAŁOŻENIA POLITYKI
SPOŁECZNO - GOSPODARCZEJ
MIASTA ŁOMŻA
na 2006 rok**

wrzesień 2005

SPIS TREŚCI

ZAŁOŻENIA POLITYKI	1
SPOŁECZNO - GOSPODARCZEJ.....	1
<i>wrzesień 2005.....</i>	<i>1</i>
WPROWADZENIE	2
I. UWARUNKOWANIA.....	4
A. ZEWNĘTRZNE.....	4
B. WEWNĘTRZNE.....	6
<i>Strona dochodowa budżetu.....</i>	<i>6</i>
<i>Strona wydatkowa budżetu .....</i>	<i>6</i>
II. CELE POLITYKI SPOŁECZNO - GOSPODARCZEJ.....	8
A. SFERA SPOŁECZNA.....	9
<i>Gospodarka mieszkaniowa.....</i>	<i>9</i>
<i>Tworzenie warunków do nauki oraz ogólnego rozwoju dzieci i młodzieży.....</i>	<i>10</i>
<i>Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego.....</i>	<i>11</i>
<i>Kultura fizyczna i sport.....</i>	<i>11</i>
<i>Turystyka.....</i>	<i>11</i>
<i>Promocja i ochrona zdrowia.....</i>	<i>12</i>
<i>Opieka społeczna.....</i>	<i>12</i>
<i>Opieka pedagogiczna, pomoc rodzinom zastępczym i przygotowanie dziecka do adopcji.....</i>	<i>15</i>
<i>Świadczenia rodzinne.....</i>	<i>16</i>
<i>Organizacja i przystosowanie miejsc pracy do potrzeb niepełnosprawnych.....</i>	<i>17</i>
<i>Podjęcie działań zmniejszających bezrobocie.....</i>	<i>18</i>
<i>Program promocji miasta.....</i>	<i>18</i>
B. GOSPODARKA KOMUNALNA, OCHRONA ŚRODOWISKA	
I ROLNICTWO.....	19
<i>Restrukturyzacja i przekształcenia w jednostkach sfery usług komunalnych.....</i>	<i>19</i>
<i>Odtworzenie majątku ruchomego komunalnych zakładów budżetowych.....</i>	<i>20</i>
<i>Kształtowanie cen usług komunalnych.....</i>	<i>20</i>
<i>Ochrona środowiska i zieleni.....</i>	<i>20</i>
C. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA.....	21
<i>Nowe inwestycje komunalne.....</i>	<i>21</i>
<i>Utrzymanie istniejącej infrastruktury.....</i>	<i>23</i>
D. GOSPODARKA PRZESTRZENNA.....	23
E. ZARZĄDZANIE NIERUCHOMOŚCIAMI I MIENIEM GMINY.....	25
F. PORZĄDEK I BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE.....	26
G. OBRONNOŚĆ I ZAPOBIEGANIE ZAGROŻENIOM ŻYCIA OBYWATELI.....	26
III. ŚRODKI NA REALIZACJĘ ZAMIERZONYCH CELÓW.....	27

Wprowadzenie

Podstawą niniejszego opracowania jest Uchwała Rady Miejskiej Łomży z dnia 28 listopada 2003 r. w sprawie określenia procedury uchwalania budżetu.

„Założenia polityki społeczno-gospodarczej” powstały w oparciu o dane dostarczone przez merytoryczne wydziały i jednostki podległe Urzędowi Miejskiemu w Łomży.

Celem działania władz miasta jest poprawa poziomu życia mieszkańców, usprawnienie działalności urzędów obsługujących obywateli Łomży, a także wzmocnienie roli miasta jako

regionalnego ośrodka administracyjnego, oświatowego, kulturalnego i gospodarczego.

Priorytetem Miasta w związku z integracją Polski z Unią Europejską winien być rozwój technologii informatycznych, a także nadrobienie zaległości w poziomie rozwoju społeczno – gospodarczego przy wykorzystaniu środków pomocowych.

Cele te zamierza się osiągnąć poprzez skuteczną i perspektywiczną realizację podstawowych zadań własnych miasta na prawach powiatu, zadań zleconych oraz zadań z zakresu administracji rządowej określonych w ustawach o samorządzie gminnym i powiatowym, w tym w szczególności obejmujących sprawy:

1. edukacji oświatowej, w tym szkół podstawowych, gimnazjum, szkół ponadpodstawowych, placówek oświatowych, oświatowo - wychowawczych,
2. promocji i ochrony zdrowia, współpracy z organizacjami pozarządowymi, wspieranie osób niepełnosprawnych, zapewnienie kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej,
3. realizację polityki prorodzinnej, świadczeń rodzinnych, zaliczek alimentacyjnych,
4. wspieranie aktywnych form zwalczania bezrobocia; łagodzenia skutków bezrobocia,
5. pomocy społecznej, w tym ośrodków i placówek opiekuńczych,
6. ładu przestrzennego i nadzoru budowlanego, ochrony środowiska,
7. gospodarki nieruchomościami, geodezji, kartografii i katastru,
8. dróg publicznych gminnych, powiatowych, wojewódzkich i krajowych, lokalnego transportu zbiorowego, organizacji ruchu drogowego,
9. porządku publicznego i ochrony przeciwpożarowej, bezpieczeństwa obywateli, ochrony przeciwpowodziowej i zapobieganiu innym nadzwyczajnym zagrożeniom życia i zdrowia ludzi oraz środowiska,
10. wodociągów i zaopatrzenia w wodę, kanalizacji, usuwania i oczyszczania ścieków komunalnych, utrzymania czystości i porządku oraz urządzeń sanitarnych, wysypisk i unieszkodliwiania odpadów komunalnych, zaopatrzenia w energię elektryczną i ciepłą,
11. komunalnego budownictwa mieszkalnego,
12. kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego,
13. kultury fizycznej, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych,
14. targowisk i hal targowych,
15. zieleni komunalnej i zadrzewień,
16. cmentarzy komunalnych,
17. obronności,
18. promocji miasta,
19. utrzymania gminnych obiektów i urządzeń użyteczności publicznej oraz obiektów administracyjnych.

Sytuacja społeczno gospodarcza miasta będzie w znacznej mierze przesądzona rozstrzygnięciami dotyczącymi całego kraju zawartymi w „Założeniach polityki społeczno - gospodarczej na 2006 rok” rozpatrywanymi przez Radę Ministrów.

Przyjęta koncepcja średniookresowego rozwoju gospodarczego kraju do roku 2006, jak również zasady stosowanej polityki państwa do roku 2005 są uwarunkowaniami zewnętrznymi, pozostającymi poza sferą możliwości oddziaływania samorządów terytorialnych.

Finanse gmin w ostatnich 9 latach były systematycznie osłabiane. Nowe zadania przekazywano najczęściej bez wystarczających środków finansowych (szkoły, instytucje kultury, dodatki mieszkaniowe, zadania powiatowe), co spowodowało zmniejszanie się poziomu inwestowania w gminach. Finanse gmin i powiatów były w znacznym stopniu niedoszacowane. Skala osiągniętego niedofinansowania jednostek samorządu terytorialnego oznacza zagrożenie dla wyników reform ustrojowych państwa.

Prowadzenie stabilnej, realistycznej polityki na rzecz rozwoju Łomży opierać się będzie na:

- zwiększeniu stawek podatków i opłat lokalnych o wskaźnik inflacji EURO do roku bazowego w zakresie podatku od środków transportowych oraz o wskaźnik inflacji za okres III kwartału 2005 do III kwart. 2004 r. dla pozostałych podatków;
- utrzymaniu niższej stawki od gruntów związanych z działalnością gospodarczą, które będą nabyte w 2006 r. w celu prowadzenia działalności gospodarczej lub jej rozszerzenia;
- realizacji zadań strategicznych infrastruktury technicznej przyjętych w ramach Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego przy wykorzystaniu dofinansowania ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego;
- udostępnianiu nieruchomości komunalnych na cele rozwoju przedsiębiorczości;
- wspomaganie rozwoju infrastruktury ekonomicznej, szczególnie instytucji z otoczenia biznesu;
- realizacji najważniejszych dla jednostek samorządu terytorialnego reform:
  - dostosowania i wykorzystania budynków przeznaczonych na cele oświaty i wychowania do ilości uczniów,
  - w zakresie edukacji
- zatrzymaniu procesu dekapitalizacji majątku komunalnego, w tym termomodernizacji części placówek oświatowych,
- poprawie bezpieczeństwa mieszkańców,
- przygotowania dalszych programów w ramach funduszy strukturalnych na lata 2006 - 2007.

Budżet miasta zostanie opracowany przy założeniu realnych dochodów, a środki finansowe będą skierowane przede wszystkim na zadania strategiczne warunkujące prawidłowy rozwój Łomży. Podejmowane będą działania organizacyjne i egzekucyjne w celu zwiększenia dochodów miasta.

Podstawową zasadą działań miasta będzie efektywna i oszczędna gospodarka finansowania mieniem komunalnym. Za bardzo istotną sprawę uznaje się również poprawę jakości usług w całej gospodarce komunalnej, racjonalizację struktur oraz poziomu kosztów wytwarzania.

Obok tych celów władze miasta koncentrować się będą na urzeczywistnieniu pilnych codziennych potrzeb społecznych, jak polepszenie warunków nauki w szkołach publicznych i utrzymanie dostępności dzieci do przedszkoli.

Prowadzone będą działania w zakresie dalszego rozwoju sportu i rekreacji, szczególnie wśród dzieci i młodzieży. Specjalną troską będą otoczone osoby najuboższe i niepełnosprawne.

Władze Miasta będą kontynuowały działania organizacyjno - prawne w celu dalszej poprawy systemu zarządzania miastem oraz rozwoju samorządności. Ważnym instrumentem zwiększania udziału obywateli w lokalnym i regionalnym życiu publicznym jest współpraca samorządów z organizacjami pozarządowymi. Wypracowanie stałych ram współpracy przyczyni się do ożywienia i wyzwania inicjatyw lokalnych.

W niniejszym opracowaniu podjęto prezentację zamierzeń władz miasta na 2006 rok, w zakresie zadań własnych i zleconych gminy, zadań własnych powiatu oraz zadań rządowych realizowanych przez powiat.

Dokument niniejszy podlega uchwaleniu przez Radę Miejską Łomży i będzie wdrażany w ciągu najbliższego roku.

I. Uwarunkowania

A. ZEWNĘTRZNE

Sytuacja społeczno - gospodarcza miasta Łomży w znacznej mierze uzależniona jest od polityki gospodarczej państwa określonej w następujących dokumentach:

- Założeniach polityki społeczno - gospodarczej na rok 2006,

- obowiązującym ustawodawstwie gospodarczym,
- nowej ustawie o dochodach samorządu terytorialnego,
- zasadach wyznaczania limitów wydatków do opracowania projektu budżetu państwa na 2006 rok - opracowanych przez Ministra Finansów.

Zakłada się, że podstawowe parametry makroekonomiczne na rok 2006 osiągną następujące wielkości:

- Utrzymanie średniorocznego wzrostu Produktu Krajowego Brutto w wysokości 4,0 % co oznacza wzrost o 0,3 % do roku 2005
  - Wzrost gospodarczy kraju:
    - a) utrzymanie realnego tempa wzrostu popytu krajowego na poziomie 104,6 %, co oznacza wzrost o 1,5 % do przewidywanego w roku 2005,
    - b) wysokość nakładów brutto na środki trwałe na poziomie 110 % co oznacza wzrost o 3 % do przewidywanego wykonania tego wskaźnika w roku 2005,
    - c) import na poziomie 109,5 %, co oznacza wzrost o 1,5 % do przewidywanego wykonania w roku 2005,
    - d) eksport na poziomie 108,0 % co oznacza spadek o 2 % do przewidywanego wykonania wskaźnika w roku 2005,
  - Ograniczenie skali bezrobocia do 17 % co oznacza zmniejszenie stopy bezrobocia o 1 % do przewidywanego wykonania w 2005 r.,
  - Wskaźnik średniej inflacji w roku 101,5 % co oznacza spadek o 0,6 % do przewidywanego wykonania w 2005,
  - Średnioroczny kurs złotego umocni się w relacji do euro i dolara odpowiednio do poziomu 4,07 PLN/EUR i do 3,16 PLN /USD,
  - Kluczową stopą procentową pozostanie stopa referencyjna, określająca minimalne oprocentowanie operacji otwartego rynku,
  - Deficyt założony przez Ministerstwo Finansów 3,4 % PKB,
  - Deficyt finansów publicznych wynosić ma do 34 mld zł.

Na rok 2006 Ministerstwo Finansów nie przewiduje zmian w podatku od dochodów osób fizycznych i prawnych. W podatku dochodowym od osób fizycznych pozostaną stawki na poziomie dotychczasowym tj. 19 %, 30 % i 40 %. Dla osób prawnych - utrzymanie podatków do wysokości 19 %.

Rok 2006 jest trzecim etapem realizacji modelu przejściowego finansowania JST. Jest on oparty na generalnym założeniu, zgodnie z którym od roku 2004 zastąpi zwiększenie samodzielności finansowej JST, zasadniczym sposobem finansowania tych jednostek będą dochody własne, zaś subwencje i dotacje będą spełniały jedynie funkcję uzupełniającą.

Zmiany w grupie dochodów własnych:

a/ zwiększone udziały we wpływach z podatków dochodowych:

- w **gminach** zwiększone udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych do **37,42 %**,

- w **powiatach** zwiększone udziały we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych do **10,25 %**.

Szacunkowa wielkość udziału miasta w dochodach budżetu państwa z PIT wyniesie 27 870 tys. zł, w tym:

- dla gminy 21 830 tys. zł,

- dla powiatu 6 040 tys. zł.

Zmiany w ustawach szczegółowych

Zmiany te wynikają z zaproponowanych w ustawie rozwiązań systemowych finansowania niektórych zadań realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego.

W zakresie pomocy społecznej:

- finansowanie pobytu pensjonariuszy w domach pomocy społecznej - w okresie przejściowym zadanie to będzie finansowane z dwóch źródeł: z dochodów własnych jednostek i dotacji celowych z budżetu państwa,
- finansowanie placówek opiekuńczo-wychowawczych - w 2006 roku placówki finansowane będą dochodami własnymi budżetu miasta.

B. WEWNĘTRZNE

Strona dochodowa budżetu

-
Strona dochodowa budżetu miasta na 2006 r.

I. Dochody własne ogółem

	63 541 927 zł
1. Dochody własne podstawowe	
34 862 700 zł	
2. Udziały we wpływach dochodów z budżetu państwa z PIT	27 870 000 zł
3. Udziały we wpływach z CIT	
809 227 zł	

II. Subwencje z budżetu państwa

	59 885 000 zł	
1. Subwencja oświatowa		55 998 000 zł
2. Subwencja wyrównawcza dla powiatów		387 000 zł
3. Subwencja wyrównawcza dla gmin		2 800 000 zł
4. Subwencja równoważąca dla powiatów		200 000 zł
5. Subwencja równoważąca dla gmin		500 000 zł

III. Dotacje z budżetu państwa

	22 043 270 zł	
1. Dotacja dla gminy		
14 500 000 zł		
2. Dotacje dla powiatu		7 543 270 zł

IV. Środki z Unii Europejskiej na dofinansowanie inwestycji **10 500 000 zł**

Razem szacowane dochody budżetu

155 970 197 zł

Strona wydatkowa budżetu

Wydatki bieżące - zadania zwiększone lub przeniesione do finansowania z dochodów własnych samorządu

a) w zakresie pomocy społecznej – zmieniona ustawa z dnia 29 listopada 1990 r. o pomocy społecznej określa zadania własne o charakterze obowiązkowym, finansowane z dochodów własnych miasta, realizowane przez gminę i powiat

- wypłata dodatków mieszkaniowych na kwotę	5 500 000 zł
- utrzymanie ośrodka pomocy	
	1 185 000 zł
- rodziny zastępcze na kwotę ogółem	590 000 zł
	w tym dotacja celowa dla innych powiatów do których są kierowane dzieci z Łomży - 95 000 zł
- Ośrodek Adopcyjno – Opiekuńczy	
	240 000 zł
- Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza	1 800 000 zł
	w tym dotacja podmiotowa dla innych powiatów, w których przebywa 11 dzieci z Łomży - 260 000 zł
- odpisy na fundusz świadczeń socjalnych dla nauczycieli emerytów i rencistów zatrudnionych w placówce	
	18 000 zł
- Dom Pomocy Społecznej	
	208 000 zł
	udział w finansowaniu DPS – 160 000 zł
	dotacja celowa innym powiatom, do których są kierowane osoby z Łomży – 48 000 zł

W wyniku dokonujących się procesów transformacji systemowej nastąpiła zmiana uwarunkowań i mechanizmów rozwoju miasta. Władze miasta stanęły wobec istotnych problemów wymagających skutecznego stymulowania procesów rozwoju lokalnej gospodarki, w tym stworzenia dogodnych warunków dla lokalizowania na terenie miasta nowych podmiotów gospodarczych, instytucji i organizacji, a także dla dalszego rozwoju już istniejących.

Polityka władz Łomży na rzecz rozwoju miasta opierać się będzie na takich opracowaniach jak:

- „Strategia Zrównoważonego Rozwoju Miasta Łomży do roku 2015”,
- „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Łomży”,
- „Wieloletni Plan Inwestycyjny na lata 2004 - 2008”,
- „Plan Rozwoju Lokalnego na lata 2004 – 2006”,
- „Zintegrowany Program Gospodarki Transportowej Miasta Łomży”,
- „Uproszczony Program Rewitalizacji Miasta Łomży”,
- „Program Ochrony Środowiska dla Miasta Łomży na lata 2004-2015”,
- „Plan Gospodarki Odpadami dla Miasta Łomży na lata 2004-2015”,
- „Strategia promocji gospodarczej Łomży na lata 2005-2010”,
- „Strategia rozwoju województwa podlaskiego”,
- Zintegrowany Program Operacyjny Rozwoju Regionalnego i jego Uzupełnienie.

Za podstawowe zadania w zakresie dalszego pobudzania przedsiębiorczości w Łomży, przyciągania inwestorów, tworzenia nowych miejsc pracy uznaje się:

1. Modernizację i rozwój infrastruktury w celu zapewnienia warunków inwestowania,

2. Zapewnienie sprawnej komunikacji, usług komunalnych, bezpieczeństwa oraz stabilności prawa lokalnego,
3. Poprawa estetyki i podnoszenie walorów przyrodniczych miasta i ochrona dóbr kultury poprzez:
  - modernizację ulic, remonty budynków,
  - właściwą gospodarkę odpadami komunalnymi,
  - wykorzystywanie w rozwoju gospodarczym miasta jego atutów położenia na obszarze rolniczym w obrębie Zielonych Płuc Polski,
4. Współpraca z Wojewódzkim Urzędem Pracy i Powiatowym Urzędem Pracy w zakresie rozwoju rynku pracy - podnoszenie aktywności ekonomicznej ludności i zmniejszania stopy bezrobocia,
5. Poprawa funkcjonowania urzędu, stałe podnoszenie jakości świadczonych usług na rzecz mieszkańców, profesjonalizm i życzliwość w obsłudze interesantów,
6. Wszechstronna promocja Łomży – udział w imprezach promocyjnych ukazujących wyjątkowość i atrakcyjność miasta i okolic, z wykorzystaniem środków masowego przekazu, udział w targach,
7. Realizacja programu współpracy pomiędzy organami samorządu terytorialnego a organizacjami pozarządowymi, w celu wsparcia dotacjami zgłoszonych wniosków i przedsięwzięć,
8. Rozwój technologii informatycznych w Urzędzie - Internet jako system informacji przestrzennej, system partnerski pomiędzy administracją a społecznością lokalną,
9. Zachęcanie miejscowych firm do łączenia się w grupy kapitałowe, aby sprostać wymaganiom Unii i Banku Światowego, do wykorzystania możliwości pozyskania środków finansowych do rozwoju.

II. CELE POLITYKI SPOŁECZNO - GOSPODARCZEJ

Polityka społeczno – gospodarcza władz miasta Łomża opierać się będzie w szczególności na:

- Umocnieniu pozycji i tworzeniu warunków rozwoju dla działających na terenie miasta podmiotów gospodarczych,
- Sukcesywnym wyposażaniu miasta w urządzenia i sieci infrastruktury komunalnej jako jednego z warunków koniecznych do rozwoju przedsiębiorczości w mieście, w tym m.in.:
  - rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej zarówno na terenie miasta jak i na terenie Gminy Piątnica i Gminy Łomża - w ramach wspólnego projektu planowanego do zgłoszenia do dofinansowania ze środków strukturalnych UE, co winno przyczynić się m.in. do zrzucania większej ilości ścieków i tym samym do poprawy efektywności miejskiej oczyszczalni ścieków,
  - modernizacja i rozbudowa ujęć wody Rybaki i Podgórze w ramach projektu PHARE 2003 SSG,
  - sukcesywne wyposażanie systemu kanalizacji deszczowej w urządzenia podczyszczające (separatory),
  - modernizacja sieci c.o. oraz systemu wytwarzania ciepła,
- Poprawie stanu zagospodarowania miasta,
- Modernizacji dróg i układu komunikacyjnego miasta,
- Tworzeniu warunków sprzyjających rozwojowi budownictwa mieszkaniowego,
- Wspomaganiu rozwoju infrastruktury ekonomicznej, w tym instytucji z otoczenia biznesu w szczególności poprzez funkcjonowanie Lokalnego Funduszu Poręczeń Kredytowych,
- Wspieraniu rozwoju przedsiębiorczości,
- Łagodzeniu skutków bezrobocia,
- Realizacji najważniejszych dla jednostek samorządu terytorialnego reform w zakresie edukacji i ochrony zdrowia,

- Prowadzeniu działań w zakresie dalszego rozwoju kultury, sportu i rekreacji, szczególnie wśród dzieci i młodzieży,
- Kontynuacji działań organizacyjno - prawnych w celu dalszej poprawy systemu zarządzania miastem oraz rozwoju samorządności,
- Poprawie bezpieczeństwa mieszkańców.

Do realizacji ww. celów należy maksymalnie wykorzystać dostępne zewnętrzne źródła finansowania, w tym w szczególności fundusze pomocowe Unii Europejskiej oraz inne fundusze krajowe np. NFOŚiGW, WFOŚiGW, itd.

Przy tworzeniu budżetu miasta na 2006 r. należy respektować zasadę, w myśl której wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny, z zachowaniem zasady uzyskiwania najlepszych efektów z danych nakładów, umożliwiając terminową realizację zadań publicznych oraz w wysokościach i terminach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

A. SFERA SPOŁECZNA

Gospodarka mieszkaniowa

W sytuacji ograniczonych środków finansowych i braku możliwości szybkiej poprawy warunków lokalowych mieszkańców miasta za szczególnie ważne uznaje się podjęcie działań w zakresie realizacji **lokalnego programu rozwoju bazy mieszkaniowej** i związanych z nim przedsięwzięć na najbliższe lata.

Cele strategii ustalone w poprzednim okresie nie zmieniły się i polegają na stworzeniu warunków do optymalnego wykorzystania istniejących w mieście zasobów mieszkaniowych oraz równoległym tworzeniu przesłanek do poprawy i rozwoju posiadanej substancji lokalowej. Ponadto przewiduje się działania zmierzające do polepszenia sytuacji w sferze usług budownictwa mieszkaniowego oraz:

1. ustalenie wysokości czynszu na poziomie gwarantującym pełne pokrycie kosztów eksploatacji lokali mieszkalnych,
2. utrzymanie i ewentualne powiększenie ulg określonych w uchwale o zasadach preferencyjnej sprzedaży mieszkań komunalnych,
3. kontynuację remontów oraz modernizacji budynków komunalnych tworzących zasoby lokalowe miasta i Wspólnot Mieszkaniowych,
4. przygotowanie nowych kompleksów urbanistycznych pod potrzeby budownictwa mieszkaniowego o różnych formach własności,
5. inwestowanie w infrastrukturę techniczną na osiedlach mieszkaniowych w tym współfinansowanie uzbrojenia technicznego terenów pod potrzeby spółdzielczego budownictwa mieszkaniowego,
6. przekwalifikowywanie lokali mieszkalnych o substandardowym wyposażeniu technicznym na lokale socjalne,
7. wykorzystywanie zasobów spółdzielczych przekazywanych do dyspozycji Prezydenta Miasta do zasiedlania jako lokale socjalne dla osób eksmitowanych ze spółdzielni,
8. wybudowanie budynku mieszkalnego o 60 lokalach (różnej wielkości).

Kontynuacja rozpoczętego w latach poprzednich procesu ratowania zasobów mieszkaniowych oraz sukcesywnego wyposażenia budynków komunalnych w czynniki techniczne wymagać będzie konsekwentnego i systematycznego zabezpieczania w budżecie miasta odpowiednich środków finansowych niezbędnych na realizację tych zadań. Prawidłowe zbilansowanie potrzeb remontowych wymaga określenia standardów docelowych, którym winny odpowiadać budynki komunalne, lokale mieszkalne i lokale socjalne. Osiągnięcie ustalonych standardów wymaga:

- a) uporządkowania stanu prawnego budynków,
- b) racjonalizacji wysokich kosztów eksploatacji w budynkach substandardowych,
- c) określenia źródeł finansowania remontów,
- d) wspierania wspólnot mieszkaniowych w budynkach stanowiących współwłasność miasta, w których nakłady na osiągnięcie założonych standardów są szczególnie duże.

Tworzenie warunków do nauki oraz ogólnego rozwoju dzieci i młodzieży

W roku szkolnym 2005/2006 należy realizować prace wynikające z tendencji panujących na rynku pracy oraz preferencji dzieci i młodzieży obserwowane przy decyzjach związanych z wyborem ścieżek edukacyjnych. Wobec powyższego należy podjąć działania, które mają na celu:

1. Kontynuację procesu racjonalizacji sieci i kosztów utrzymania przedszkoli,
2. Rozpoczęcie tworzenia centrum wczesnego wsparcia dziecka i rodziny,
3. Utworzenie szkół policealnych. Zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej Łomży zostaną utworzone na terenie miasta szkoły policealne we wszystkich zespołach szkół zawodowych poza Zespołem Szkół Weterynaryjnych,
4. Tworzenie warunków do zatrudnienia w gimnazjach i szkołach ponadgimnazjalnych doradcy zawodowego oraz uruchomienia Szkolnych Ośrodków Planowania Kariery,
5. Szkolenie dyrektorów lub wyznaczonych pracowników szkół w zakresie pozyskiwania środków z funduszy Unii Europejskiej oraz wdrażania programów edukacyjnych. Zaangażowanie szkół w tworzenie projektów współfinansowanych przez UE (w minionym roku ZSTiO i ZSWiO zaangażowały się w projekty UE i projekt ZSTiO wygrał konkurs a szkoła otrzymała sprzęt komputerowy, multimedialny i oprogramowanie),
6. Zabezpieczenie środków finansowych na zajęcia sportowe pozalekcyjne oraz współzawodnictwo międzyszkolne i reprezentację miasta we współzawodnictwie wojewódzkim i ogólnopolskim,
7. Zabezpieczenie środków na zajęcia pozalekcyjne związane z nauką języków obcych,
8. Rozwijanie współpracy szkół w zakresie kreowania kierunków kształcenia zawodowego i przedsiębiorczości z Powiatowym Urzędem Pracy, Powiatową Radą Zatrudnienia i Ośrodkiem Doskonalenia Nauczycieli w Łomży,
9. Zabezpieczenie środków finansowych na zakup sprzętu szkolnego i środków dydaktycznych niezbędnych w realizacji nowoczesnego systemu nauczania,
10. Kontynuację systemu stypendialnego dla uczniów i studentów za wyjątkowe osiągnięcia dydaktyczne oraz poszerzenie tego programu o wybitne osiągnięcia sportowe,
11. Prowadzenie prac budowlano – remontowych zgodnie z Harmonogramem Rzeczowo - Finansowym Remontów obiektów szkół podstawowych, publicznych gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych na lata 2003 – 2007 oraz wynikające z przeglądów zasobów oświatowych,
12. Opracowanie oświatowych wieloletnich planów inwestycyjnych,
13. Rozpoczęcie prac dotyczących:
  - a) budowy:
    - hali sportowej przy II Liceum Ogólnokształcącym,
    - boisk szkolnych przy Zespole Szkół Technicznych i Ogólnokształcących Nr 4 oraz Zespole Szkół Mechanicznych i Ogólnokształcących Nr 5,
    - przebudowy na salę gimnastyczną obiektu basenu przy Zespole Szkół Ogólnokształcących przy ul. Bernatowicza (ze względu na drastycznie postępującą dewastację oraz zagrożenie bezpieczeństwa młodzieży szkolnej i okolicznych mieszkańców),
  - b) modernizacji:
    - boisk szkolnych przy Szkole Podstawowej Nr 2, Szkole Podstawowej Nr 10/Publicznym Gimnazjum Nr 2 oraz Publicznym Gimnazjum Nr 1, Szkole Podstawowej Nr 5, Szkole Podstawowej Nr 4 i Publicznym Gimnazjum Nr 3,
    - basenu przy Szkole Podstawowej Nr 10,

- c) termomodernizacji:
- budynków Szkoły Podstawowej Nr 5 i Szkoły Podstawowej Nr 4,
14. Utworzenie komórki w zakresie zarządzania projektami Unii Europejskiej w szczególności projektami stypendialnymi.
  15. Kontynuacja prac w celu pozyskania środków pozabudżetowych na modernizację stadionu miejskiego,
  16. Kontynuacja inwestycji objętej projektem „Modernizacja zespołu budynków Publicznego Gimnazjum nr 1 w Łomży – II etap”, realizowanej w ramach funduszy strukturalnych z Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego,
  17. Realizacja inwestycji objętej projektem „Budowa zespołu terenowych obiektów sportowo-rekreacyjnych na Osiedlu Konstytucji 3-go maja w Łomży” zgłoszonym do dofinansowania w ramach Programu Sąsiedztwa Polska-Białoruś-Ukraina INTERREG IIIA/TACIS CBC - w przypadku pozytywnego rozpatrzenia wniosku.

Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego

W ramach budżetu miasta realizowane będą działania w zakresie upowszechniania kultury i ochrony dziedzictwa kulturowego w mieście w tym:

- 1) Dofinansowanie działalności programowej miejskich instytucji kultury:
  - *Miejskiego Domu Kultury - Domu Środowisk Twórczych,*
  - *Teatru Lalki i Aktora,*
  - *Łomżyńskiej Orkiestry Kameralnej,*
  - *Miejskiej Biblioteki Publicznej,*
  - *Muzeum Północno – Mazowieckiego,*
- 2) Nagrody Prezydenta Miasta Łomży w dziedzinie tworzenia i upowszechniania kultury w celu promocji środowisk twórczych i animatorów kultury,
- 3) Dofinansowanie działalności towarzystw społeczno-kulturalnych,
- 4) Dofinansowanie imprez kulturalnych,
- 5) Dofinansowanie różnych form edukacji kulturalnej.

Kultura fizyczna i sport

- 1) Ponoszenie wydatków związanych z utrzymaniem stadionu miejskiego przy ul. Zjazd,
- 2) Dofinansowanie realizacji programów szkolenia sportowego,
- 3) Dofinansowanie sportu szkolnego – współzawodnictwo szkół,
- 4) Dofinansowanie imprez sportowych: imprezy sportowo - rekreacyjne o randze międzyszkolnej, miejskiej, wojewódzkiej, ogólnopolskiej i międzynarodowej, turnieje w sportach walki, zawody lekkoatletyczne oraz gry zespołowe i sporty indywidualne, imprezy i festyny dla dzieci niepełnosprawnych,
- 5) Zakup sprzętu i urządzeń sportowych.

Turystyka

- 1) Realizacja zadań w zakresie upowszechniania turystyki
Zadania obejmują wszelkie formy upowszechniania turystyki wśród dzieci i młodzieży, w tym szczególnie turystyki kwalifikowanej. Przewiduje się dofinansowanie rajdów, spływów, zlotów i wycieczek organizowanych przez stowarzyszenia takie jak: Łomżyńska Komenda Hufca Związku Harcerstwa Polskiego, Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze Oddział w Łomży, Łomżyńskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Miejskie Towarzystwo Krzewienia Kultury Fizycznej, Powiatowe Zrzeszenie Ludowe Zespoły Sportowe w Łomży, szkoły i placówki opiekuńczo-wychowawcze.
- 2) Utrzymanie strzeżonego kąpieliska miejskiego i zadania z zakresu ratownictwa wodnego.

Promocja i ochrona zdrowia

W trosce o zdrowie i edukację zdrowotną mieszkańców, niezbędne jest stworzenie warunków do realizowania zadań oraz wspierania działań mających na celu profilaktykę, promocję zdrowego stylu życia, pomoc chorym i ich rodzinom a także profilaktykę i rozwiązywanie problemów alkoholowych.

W sferze ochrony zdrowia, do zadań własnych gminy należy prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu. W szczególności zadania te obejmują:

- zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu,
- udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
- prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych,
- wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- podejmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego.

Realizacja w/w zadań prowadzona jest w ramach, corocznie uchwalanego „Łomżyńskiego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych”. Na finansowanie zadań określonych w Programie zabezpieczone są środki w budżecie miasta stanowiące dochody z tytułu wniesionych opłat za wydanie oraz korzystanie (z wydanego) zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.

Ponadto w ramach ochrony zdrowia wspierane będą działania dotyczące profilaktyki, zdrowego stylu życia, pomocy chorym i ich rodzinom. Główne kierunki tych działań to:

- opieka hospicyjno-paliatywna nad chorymi w terminalnym stadium choroby nowotworowej,
- programy służące profilaktyce i wczesnej wykrywalności chorób,
- wydawnictwa propagujące zagadnienia ochrony zdrowia,
- promocja zdrowia i zdrowego stylu życia.

W/w zadania będą określone w uchwalanym corocznie Łomżyńskim Programie Współpracy z Organizacjami Pozarządowymi. Środki na wspieranie zadań z zakresu ochrony zdrowia, zabezpieczone będą w budżecie miasta w wysokości określonej przez Radę Miejską.

Opieka społeczna

a/ Podstawowe zadania z zakresu pomocy społecznej na terenie miasta wykonują pracownicy socjalni **Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej**, którzy poprzez bezpośredni kontakt z rodzinami objętymi pomocą mają rozeznanie ich potrzeb.

Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy:

1. opracowywanie i realizacja gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych ze szczególnym uwzględnieniem programów pomocy społecznej,
2. sporządzanie bilansu potrzeb gminy w zakresie pomocy społecznej,
3. udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym,
4. przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
5. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych,
6. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego,

7. przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom nie mającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie NFZ,
8. przyznawanie zasiłków celowych w formie biletu kredytowego,
9. opłacanie składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia ze względu na opiekę nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny,
10. praca socjalna, organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania,
11. prowadzenie i zapewnienie miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych wsparcia dziennego lub mieszkaniach chronionych,
12. dożywianie dzieci,
13. sprawienie pogrzebu,
14. sporządzanie sprawozdawczości, utworzenie i utrzymywanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenie pracowników.

Uchwałą Nr 287/XLIII/05 Rady Miejskiej w Łomży z 26.I.2005 r. została podwyższona minimalna kwota zasiłku okresowego. W 2006 r. zgodnie z art. 147 ust. 3 ustawy o pomocy społecznej minimalna wysokość zasiłku okresowego będzie wynosić:

- w przypadku osoby samotnie gospodarującej 35% różnicy między kryterium dochodowym osoby samotnie gospodarującej a dochodem tej osoby,
- w przypadku rodziny – 25 % różnicy między kryterium dochodowym rodziny a dochodem rodziny.

Pomimo zwiększenia kwoty zasiłku okresowego potrzeby klientów nie będą w pełni zaspokojone. Istnieje w dalszym ciągu potrzeba zwiększenia minimalnej kwoty zasiłku okresowego w drodze Uchwały Rady Miejskiej.

Do zadań własnych gminy należy:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków specjalnych,
- przyznawanie i wypłacanie pomocy na usamodzielnienie ekonomiczne w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze,
- prowadzenie i zapewnianie miejsc w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia o zasięgu gminnym oraz kierowanie do nich osób wymagających opieki,
- podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych.

W dalszym ciągu pracownicy MOPS realizują programy lokalne tj.:

- wychodzenie z bezdomności,
- program pracy z rodziną dysfunkcyjną,
- program edukacyjny zapobiegania przestępczości dzieci i młodzieży,
- aktywizacja bezrobotnych – spotkania z doradcą zawodowym.

Zadania realizowane są w ramach posiadanych środków.

Przy MOPS działa **Klub Seniora**, przeznaczony dla osób starszych. Finansowany jest w całości z budżetu miasta. Aby poprawić standard świadczonych usług wskazane byłoby wykonanie remontu. Ogólny koszt – 72 224 zł.

W mieście funkcjonuje **Środowiskowy Dom Samopomocy** dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Działalność finansowana jest z budżetu państwa. Osoby tam przebywające korzystają z terapii grupowej i indywidualnej. Dla udoskonalenia prowadzonych zajęć niezbędny jest zakup dodatkowego sprzętu. Koszy zakupu – 3 606 zł. Dodatkowym wydatkiem będzie także wypłata dodatku pracownikowi socjalnemu w wysokości 250 zł zgodnie z art. 1 pkt. 12 ustawy o zmianie ustawy o pomocy społecznej oraz ustawy – Karta Nauczyciela 29 lipca 2005r. tj. 3 650 zł.

Punkt Konsultacyjno-Informacyjny Przeciw Przemocy w Rodzinie i Punkt Konsultacyjny ds. Narkomanii finansowany jest z funduszu przeciwalkoholowego. Osoby

zgłaszające się mogą korzystać z indywidualnej pomocy psychologicznej, prawnej i socjalnej.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez gminę należy:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w odrębnych przepisach,
- organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków celowych na pokrycie kosztów związanych z klęską żywiołową i ekologiczną,
- prowadzenie i rozwój infrastruktury środowiskowych domów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- realizacja zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mającej na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia.

Środki na realizację w/w zadań zapewnia budżet państwa.

Do zadań własnych powiatu zalicza się przede wszystkim organizowanie opieki zastępczej dla dzieci częściowo lub całkowicie pozbawionych opieki rodziców biologicznych i udzielanie pomocy na częściowe pokrycie kosztów utrzymania tych dzieci, a także prowadzenie i rozwój infrastruktury domów pomocy społecznej oraz pomoc w integracji ze środowiskiem niektórych grup społecznych i pomoc w sytuacji kryzysowej.

W 2006 r. koszt pobytu dzieci w placówkach opiekuńczo wychowawczych nadal pokrywany będzie przez powiat, z którego dziecko pochodzi. Poza udzielaniem rodzinom pomocy finansowej pracownicy socjalni prowadzą pracę socjalną w środowisku. Ma ona na celu poprawę funkcjonowania rodziny, pomoc w rozwiązywaniu trudnych sytuacji rodzinnych. Wielostronność wykonywania różnych zadań wymaga wielokierunkowego systematycznego kształcenia pracowników.

Na podstawie ustawy z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie do zadań własnych powiatu należy w szczególności tworzenie i prowadzenie ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie i prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej.

Wskazane jest utworzenie na terenie miasta Łomży Ośrodka Interwencji Kryzysowej. Ogółem koszt powstania Ośrodka wynosi 237 371 zł. Niezbędne jest również wykonanie remontu Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej przy ul. Dwornej 23B, koszt ok. 173 tys. zł.

b/ Zespół Placówek Opiekuńczo - Wychowawczych w Łomży jest placówką o charakterze socjalizacyjno - interwencyjnym, której celem jest tworzenie dzieciom warunków fizycznych, psychicznych i poznawczych rozwoju oraz zaspokajanie ich potrzeb emocjonalnych

i zapewnianie odpowiednich warunków przygotowujących do samodzielnego życia. W celu realizacji tych podstawowych zadań należy w jak najszybszym okresie czasu zrealizować następujące zadania:

- 1) poprawić warunki bytowe dzieci przebywających w placówce, zapewniając im bardziej bezpieczne i higieniczne warunki życia,
- 2) zrealizować zalecenia Urzędu Miejskiego w Łomży (Odział Inwestycji) oraz Społecznej Komisji d/s. oceny stanu technicznego obiektu dotyczące warunków życia dzieci przebywających w placówce.

W związku z tym niezbędna jest realizacja następujących zadań:

- termomodernizacja elewacji zewnętrznej budynku,
- wymiana posadzki w części internatowej budynku, w pokojach sypialnych i uczelniach,
- wymiana instalacji elektrycznej w całym budynku,
- wymiana instalacji CO w całym budynku,
- wykonanie kanalizacji deszczowej oraz odwodnienie budynku.

W wyniku realizacji w/w zadań miasto osiągnie korzyści społeczne, gospodarcze i ekologiczne:

- 1) placówka przybliży się do osiągnięcia standardów określonych w Rozporządzeniu MPS z dn. 14.02.2005 r. w sprawie placówek opiekuńczo-wychowawczych,
- 2) nastąpi znaczny spadek kosztów utrzymania obiektu (ogrzewanie, energia elektryczna, zużycie wody, minimalizacja kosztów usuwania awarii),
- 3) zmniejszy się ilość ścieków oraz emisja dwutlenku węgla.

Ogólny koszt realizacji tych zadań to kwota 490 tys. zł. Zgodnie z obowiązującymi przepisami środki finansowe na zabezpieczenie socjalne wychowanków opuszczających placówkę wypłaca MOPS w Łomży.

Opieka pedagogiczna, pomoc rodzinom zastępczym i przygotowanie dziecka do adopcji

Zadania z tego zakresu wykonuje **Ośrodek Adopcyjno-Opiekuńczy** w Łomży.

a/ rodziny zastępcze – opieka pedagogiczna

- propagowanie rodziny zastępczej jako korzystniejszej formy opieki nad dzieckiem osieroconym (wychowawczo i ekonomicznie),
- diagnozowanie kandydatów na rodziny zastępcze (psycholog, pedagogzy);
- szkolenie kandydatów na rodziny zastępcze nie spokrewnione, przez trenera programu PRIDE (rekomendowanego przez MpiPS),
- kwalifikowanie kandydatów na rodziny zastępcze (adopcyjne) i rodzinne domy dziecka a w przyszłości wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych kandydatom na rodziców zastępczych,
- prowadzenie merytorycznej dokumentacji rodzin zastępczych ze szczególnym uwzględnieniem dzieci w wieku niemowlęcym, przedszkolnym i wczesnoszkolnym,
- obsługa finansowa rodziców zastępczych,
- realizacja orzeczeń sądów rodzinnych w zakresie umieszczania dzieci w rodzinach zastępczych,
- sprawowanie opieki nad rodzinami zastępczymi.

b/ adopcja

- propagowanie zastępczej opieki rodzinnej (rodziny zastępcze, rodziny adopcyjne),
- współpraca z sądami rodzinnymi w przedmiocie prowadzonych spraw opiekuńczych, tak aby dzieci małe nie były umieszczane w placówkach opiekuńczych lecz w rodzinach zastępczych,
- regulowanie sytuacji prawnej dzieciom, których rodzice zaprzestali odwiedzin i nie interesują się ich losem,
- opieka pedagogiczna nad rodzinami zastępczymi, sporządzanie wywiadów środowiskowych w rodzinach zastępczych,
- wspieranie rodzin zastępczych i pomoc w rozwiązywaniu problemów wynikających z pełnienia opieki zastępczej nad dziećmi osieroconymi,
- prowadzenie telefonicznych porad psychologiczno – pedagogicznych,
- szkolenie kandydatów na rodziny zastępcze i adopcyjne programem PRIDE,
- sporządzanie diagnozy pedagogiczno-psychologicznej i kwalifikowanie rodzin,
- praca z rodziną naturalną dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej,
- przygotowanie procedur umożliwiających przysposobienie,
- prowadzenie działalności hostelowej dla rodzin adopcyjnych z poza terenu naszego województwa i kraju.

Obecnie w mieście Łomża nie ma dzieci oczekujących na adopcje. Czekają rodziny - kandydaci na rodziców adopcyjnych. Wszystkim dzieciom prawnie zakwalifikowanym do adopcji OAO znajduje sukcesywnie rodziców adopcyjnych. Skuteczność działań OAO w tym

zakresie wynika z dobrej współpracy z innymi Ośrodkami w kraju i Wojewódzkim bankiem danych o dzieciach zakwalifikowanych do adopcji.

W roku 2006 działania w zakresie pozyskiwania, szkolenia i kwalifikowania kandydatów na rodziny zastępcze i adopcyjne będzie kontynuowany. Koszty utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej są o 1/3 niższe niż w placówce opiekuńczej. Adopcja to przejęcie kosztów utrzymania dziecka przez rodzinę. Każdego roku OAO wypracowuje w ten sposób oszczędności dla budżetu Miasta.

OAO nie przewiduje w 2006 r. tworzenia drugiego pogotowia rodzinnego, jedno zabezpiecza potrzeby miasta. Działania będą skierowane na pozyskanie rodzin zastępczych zawodowych dla dzieci niepełnosprawnych oraz dzieci starszych, kierowanych do placówek na podstawie ustawy o postępowaniu w sprawach nieletnich, czyli tzw. rodzin resocjalizacyjnych. Nie tworzy się rodzin zastępczych zawodowych płatnych, gdyż dotychczas wypracowany system jest najtańszą formą opieki i zabezpiecza potrzeby naszego miasta w tym zakresie. Powoduje, że coraz mniej dzieci z Łomży przebywa w domu dziecka. Nadal jednak pozostaje otwarty problem warunków lokalowych OAO i ewentualnego zabezpieczenia środków na remont.

Świadczenia rodzinne

Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych określa sposób i terminy przejmowania zadań w zakresie świadczeń rodzinnych. Na mocy w/w ustawy w okresie zasiłkowym tj. **od 01.09.2005 r. do 31.08.2006 r.** Prezydent Miasta jako organ właściwy przejmuje realizację wypłat:

1. Wszystkich zasiłków rodzinnych dla wnioskodawców ubiegających się o 5 dodatków do zasiłku rodzinnego z tytułu:
  - opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego,
  - samotnego wychowywania dziecka i utraty prawa do zasiłku dla bezrobotnych na skutek upływu ustawowego okresu jego pobierania,
  - samotnego wychowywania dziecka,
  - wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej,
  - podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania.
2. Wszystkich zasiłków pielęgnacyjnych,
3. Wszystkich świadczeń pielęgnacyjnych.
4. Zasiłków rodzinnych i 8 dodatków - dla wnioskodawców pracujących u pracodawców zatrudniających w dniu 31 lipca 2005 r. do 20 pracowników.

Świadczenia rodzinne i koszty ich obsługi, składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego oraz na ubezpieczenie zdrowotne są finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa. Koszty obsługi świadczeń rodzinnych wynoszą 3% otrzymanej dotacji na świadczenia rodzinne oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego.

Ponadto na mocy ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej Prezydent Miasta jako organ właściwy przejmuje:

1. postępowanie wobec osób zobowiązanych do świadczenia alimentacyjnego na podstawie tytułu wykonawczego, jeżeli egzekucja prowadzona przez komornika sądowego jest bezskuteczna,
2. przyznawanie zaliczek alimentacyjnych dla osób samotnie wychowujących dzieci, uprawnionych do świadczenia alimentacyjnego na podstawie tytułu wykonawczego, którego egzekucja jest bezskuteczna.

Zaliczki oraz koszty ich obsługi są finansowane w formie dotacji celowej z budżetu państwa na świadczenia rodzinne. Koszty obsługi zaliczek wynoszą 3% wydatków za zaliczki alimentacyjne.

W kolejnym okresie zasiłkowym tj. **od 01.09.2006 r. do 31.08.2007 r.** Prezydent Miasta jako organ właściwy przejmuje realizację wszystkich świadczeń rodzinnych, świadczeń

opiekuńczych i zaliczki alimentacyjnej dla wnioskodawców zamieszkujących na terenie miasta Łomża.

Organizacja i przystosowanie miejsc pracy do potrzeb niepełnosprawnych

Realizując zasadę równości szans osób niepełnosprawnych w społeczeństwie, działania podejmowane na ich rzecz, powinny być ukierunkowane na kontynuowanie procesu rehabilitacji zawodowej i społecznej. Obejmują one:

a) w zakresie rehabilitacji zawodowej:

- przystosowanie tworzonych lub istniejących stanowisk pracy do potrzeb wynikających z niepełnosprawności zatrudnionych na tych stanowiskach osób niepełnosprawnych. Proces rehabilitacji osoby niepełnosprawnej powinien być zakończony jej powrotem na rynek pracy, czyli zatrudnieniem. Zmiana przepisów od 1 lutego 2003 r. spowodowała znaczny spadek zainteresowania pracodawców tą formą pomocy,
- zobowiązania dotyczące refundacji wynagrodzeń i składek na ubezpieczenia społeczne,
- finansowanie kosztów szkoleń osób niepełnosprawnych organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy,
- zwrot kosztów poniesionych przez pracodawcę na szkolenia zatrudnionych osób niepełnosprawnych,
- udzielanie dofinansowania do oprocentowania kredytów bankowych zaciąganych przez osoby niepełnosprawne na kontynuowanie działalności gospodarczej,
- udzielanie osobom niepełnosprawnym pożyczek na rozpoczęcie działalności gospodarczej (przeciwdziałanie zjawisku bezrobocia).

b) w zakresie rehabilitacji społecznej:

- dofinansowanie uczestnictwa dorosłych osób niepełnosprawnych oraz dzieci i młodzieży niepełnosprawnej w turnusach rehabilitacyjnych,
- dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym,
- finansowanie w części lub całości kosztów tworzenia i działalności warsztatów terapii zajęciowej. W Łomży funkcjonuje jeden warsztat terapii zajęciowej prowadzony przez Zakłady Spożywcze „BONA” zpch, skupiający 30 uczestników. Zajęcia odbywają się w 6 pracowniach terapeutycznych (2 pracownie życia codziennego, pracownia politechniczna, pracownia rękodzieła artystycznego, pracownia plastyczna, pracownia komputerowa).

c) programy celowe

Poza realizacją zadań ustawowych planuje się przystąpienie do programu „**Wyrównywanie różnic pomiędzy regionami**” zatwierdzonego uchwałą Rady Nadzorczej PFRON. Celem strategicznym programu jest wyrównanie szans osób niepełnosprawnych, zamieszkujących regiony słabo rozwinięte gospodarczo i społecznie w dostępie do rehabilitacji zawodowej i społecznej. Chęć uczestnictwa w tym programie zgłosiły zakłady pracy i szkoły z terenu miasta Łomża. Opracowywany program będzie szansą rozwoju lokalnych firm, poprawy warunków życia i funkcjonowania osób niepełnosprawnych oraz przyczyni się do zmniejszenia bezrobocia.

d) w zakresie orzekania o niepełnosprawności

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności realizuje zadania z zakresu administracji rządowej dla mieszkańców Miasta Łomży oraz powiatów łomżyńskiego i zambrowskiego zgodnie z decyzją Wojewody Podlaskiego z dnia 7 maja 2002 r. określającą właściwość miejscową zespołów orzekających.

Mając na względzie prawidłową realizację zadań w zakresie orzecznictwa, spełnienie przez Zespół Łomżyński wymogów ustawowych i standardów orzecznictwa, prawidłową i terminową obsługę interesantów należy uwzględnić w planie budżetowym zabezpieczenie

środków nie tylko na bieżące funkcjonowanie w zakresie orzekania, ale przede wszystkim na modernizację i doposażenie (zakup 1 pełnego zestawu komputerowego, doposażenie gabinetu lekarskiego, zniesione barier architektonicznych - podjazd dla osób niepełnosprawnych przed budynkiem Zespołu, instalacja elektryczna).

Podjęcie działań zmniejszających bezrobocie

Działania Miasta prowadzone w 2006 r. w zakresie zmniejszania bezrobocia ukierunkowane będą na stymulowanie rozwoju miasta poprzez tworzenie jak najlepszych warunków dla rozwoju przedsiębiorczości, a mianowicie:

- stwarzanie jak najlepszych warunków do rozwoju już istniejących firm i do rozwoju nowej przedsiębiorczości poprzez sformułowanie spójnej i aktywnej polityki wspierania rozwoju małych firm i pobudzanie przedsiębiorczości wśród mieszkańców regionu,
- wspieranie rozwoju przedsiębiorczości mieszkańców poprzez funkcjonowanie Funduszu Poręczeń Kredytowych i Funduszu Pożyczkowego,
- inicjowanie i stymulowanie działań na rzecz rozwoju międzynarodowej współpracy gospodarczej i wymiany handlowej łomżyńskich przedsiębiorców – misje i prezentacje gospodarcze,
- podnoszenie poziomu wykształcenia i kwalifikacji zawodowych mieszkańców oraz przystosowywanie programów nauczania do potrzeb nowoczesnej gospodarki,
- współpracę z instytucjami i organizacjami, wchodzącymi w skład tzw. otoczenia biznesu,
- wypracowanie polityki pozyskiwania inwestycji zewnętrznych:
  - realizacja „Strategii Promocji Gospodarczej Łomży na lata 2005-2010”,
  - dalsze inwestycje w infrastrukturę,
  - zachęty w postaci ulg podatkowych,
  - preferencje przy zakupie terenów pod działalność,
  - ułatwienia w procesie otwierania działalności,
  - w miarę możliwości przygotowanie i wyposażenie w infrastrukturę techniczną terenów, dla potrzeb produkcji, usług komercyjnych i budownictwa mieszkaniowego,
  - przygotowanie oferty inwestycyjnej dla potencjalnych inwestorów i jej aktywną promocję w kraju i zagranicą,
- aktywne wspieranie powołanego Centrum Kształcenia i Informacji Zawodowej oraz Doradztwa Gospodarczego,
- pozyskiwanie funduszy pomocowych na utworzenie Centrum Wspierania Biznesu.

Program promocji miasta

Promocja miasta w 2006 r. oparta będzie przede wszystkim na dalszej realizacji, rozpoczętej w 2005 r. „Strategii Promocji Gospodarczej Łomży na lata 2004-2010”, a także na „Strategii Zrównoważonego Rozwoju Miasta Łomży do 2015 r.”

Strategia Promocji jest dokumentem zbieżnym ze Strategią Miasta, dlatego jej głównym celem jest „tworzenie jak najlepszych warunków dla rozwoju gospodarczego miasta”. Kontynuowane będą działania związane z poprawą warunków dla wzrostu konkurencyjności przedsiębiorstw lokalnych i wzrostu zainteresowania inwestorów zewnętrznymi Łomżą.

Skuteczną realizację tego celu zapewni:

- rzetelna informacja, w tym aktywne budowanie strony internetowej miasta,
- rozwinięta współpraca między różnymi podmiotami a miastem, w celu tworzenia korzystnego klimatu dla rozwoju przedsiębiorczości,
- obsługa przedsiębiorców,

- działania na rzecz pozyskania inwestorów zewnętrznych.

Działania realizowane będą m.in. poprzez:

- modernizację strony internetowej wraz z tworzeniem serwisów internetowych,
- opracowywanie i rozpowszechnianie ofert inwestycyjnych,
- wydawanie i kolportaż kolejnych edycji folderów i innych materiałów promocyjnych,
- udział w targach i organizacja imprezy o charakterze gospodarczym,
- wspieranie imprez i wydarzeń kulturalnych i oświatowych,
- współpracę z innymi miastami, w tym z zagranicą,
- współpracę z samorządem regionalnym,
- pozyskiwanie środków zewnętrznych,
- powołanie Biura Promocji Miasta
- utworzenie Centrum Wspierania Interesanta Biznesowego działającego w ramach Biura Promocji Miasta,
- współpracę z uczelniami wyższymi,
- warsztaty z młodzieżą.

B. GOSPODARKA KOMUNALNA, OCHRONA ŚRODOWISKA I ROLNICTWO

Restrukturyzacja i przekształcenia w jednostkach sfery usług komunalnych

Zgodnie z postanowieniami Art. 7 ust. 1 Ustawy o samorządzie terytorialnym do podstawowych zadań własnych samorządu należy zaspokajanie zbiorowych potrzeb lokalnej społeczności między innymi z zakresu szeroko rozumianej sfery usług komunalnych.

Za najistotniejsze z nich należy uznać usługi dotyczące:

- dostawy wody i odprowadzenie ścieków,
- dostawy ciepła,
- gospodarki odpadami komunalnymi,
- gospodarki mieszkaniowej,
- komunikacji zbiorowej.

Obecnie Samorząd Miasta Łomży w sferze usług komunalnych dysponuje następującymi jednostkami organizacyjnymi:

1. ***Miejskie Przedsiębiorstwo Komunikacji Zakład Budżetowy***
2. ***Miejskie Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Zakład Budżetowy***
3. ***Miejskie Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o.***
1. ***Miejskie Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o.***

W roku 2006 planuje się zachowanie dotychczasowej formy organizacyjnej w MPEC Sp. z o.o. oraz MPWiK Sp. z o.o. Do zadań bieżących Zarządów tych jednostek należeć będzie dalsze doskonalenie struktur organizacyjnych ukierunkowanych na optymalizację kosztów prowadzonej działalności.

W odniesieniu do MPGKiM ZB do wykonania pozostają postanowienia Uchwały Nr 306/LVI/01 z dnia 26 września 2001 r. w sprawie „Koncepcji restrukturyzacji MPGKiM w Łomży”. Zgodnie z zatwierdzonym do realizacji Wariantem B.

MPK ZB w Łomży w 2004 r. uczestniczył w projekcie pn. Prywatyzacja Przedsiębiorstw Komunalnych, realizowanego przez Ministerstwo Skarbu Państwa a finansowanego z Funduszu Phare 2000. Z przedstawionej przez firmy konsultingowe dokumentacji wynika, że modernizacja i restrukturyzacja MPK powinna zmierzać w kierunku maksymalnego wykorzystania wszystkich możliwości, jakie stwarza Przedsiębiorstwu jego obecna pozycja na rynku. W pierwszej kolejności działania restrukturyzacyjne winny dotyczyć wymiany przestarzałej części taboru, co pozwoli obniżyć koszty działalności. Ponieważ, przy obecnym stanie finansowym budżet miasta nie jest w stanie sfinansować tak dużych potrzeb w zakresie inwestycji, należy podjąć starania o środki z funduszy strukturalnych UE oraz o pozyskanie inwestora strategicznego.

Odtworzenie majątku ruchomego komunalnych zakładów budżetowych

W celu nie dopuszczenia do dekapitalizacji majątku ruchomego komunalnych zakładów budżetowych należy uwzględnić w budżecie na rok 2006 środki finansowe na zakupy inwestycyjne.

Dla zapewnienia funkcjonowania komunikacji miejskiej konieczne jest kontynuowanie zakupów nowych autobusów w ilości zapewniającej utrzymanie sprawności taboru. W roku 2006 sprowadzi się to do dokończenia zakupów w ramach realizowanego projektu „Rozbudowa i modernizacja miejskiego systemu transportowego Łomży i okolic – I etap” w ramach ZPORR. Poza tym konieczne są wydatki na wyposażenie MPK, to jest budowę kanalizacji deszczowej wraz z wykonaniem separatora zanieczyszczeń na zajezdni, oraz utwardzenie placu. Obowiązek taki został nałożony na MPK decyzją Wojewody Łomżyńskiego w 1997 r. Zadanie to należy przewidywać do realizacji w ramach kontynuacji w/w projektu (II etap).

Na potrzeby wyposażenia Miejskiego Przedsiębiorstwa Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej Z.B. i na utrzymanie majątku miejskiego, zarządzanego przez MPGKiM należy uwzględnić środki na następujące zakupy:

- śmieciarka (używana),
- ciągnik kołowy z przyczepą,
- samochód dostawczy,
- zakupy drobnego sprzętu jak kosiarki, zagęszczarki itp.

Niezależnie od zakupów należy wykonać termomodernizację budynków bazy MPGKiM przy ul. Poznańskiej, gdzie koszty ogrzewania są bardzo wysokie.

Kształtowanie cen usług komunalnych

a. ceny biletów komunikacji miejskiej

Podobnie jak w latach ubiegłych, należy dążyć do tego, aby dochody z usług Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacji umożliwiły pokrycie kosztów funkcjonowania komunikacji, bez pogorszenia poziomu obsługi mieszkańców. Poziom ustalonej dotacji powinien w pełni uwzględniać koszt zwolnień i ulg w opłatach za bilety.

b. opłaty za wodę i wprowadzenie ścieków do miejskiej sieci kanalizacyjnej

Taryfy opłat będą opracowane przez MPWiK Sp. z o.o. zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Infrastruktury z dnia 12 marca 2002 r. w sprawie określania taryf, wzoru wniosku o zatwierdzenie taryf oraz warunków rozliczeń za zbiorowe zaopatrzenie w wodę i zbiorowe odprowadzanie ścieków i zatwierdzane przez Radę Miejską. Obowiązującą zasadą jest pokrycie kosztów wpływami ze sprzedaży usług.

c. opłaty za wywóz i unieszkodliwianie odpadów komunalnych.

Regulacja cen usług MPGKiM z. b. za wywóz i unieszkodliwianie odpadów powinna następować w miarę wystąpienia potrzeby wynikającej ze wzrostu kosztów jednostkowych. Wskazane jest wprowadzanie zmian cen z dniem 1 stycznia 2006.

Ochrona środowiska i zieleni

Zrównoważony rozwój i ochrona środowiska stanowią istotny element polityki społeczno-gospodarczej oraz polityki zagospodarowania przestrzennego miasta. Realizacja zadań z zakresu ochrony środowiska to z jednej strony uregulowane prawnie warunki korzystania ze środowiska przez zakłady działające na terenie miasta i egzekwowanie ich ustawowych obowiązków, z drugiej – inspirowanie działań na rzecz poprawy stanu środowiska w planach rozwojowych miasta oraz realizacja zadań proekologicznych.

Zadania miasta w zakresie ochrony środowiska koncentrować się będą na ochronie wód powierzchniowych i podziemnych oraz ochronie powierzchni ziemi i walorów przyrodniczych, poprzez następujące działania:

- budowę urządzeń do oczyszczania wód deszczowych (separatory zanieczyszczeń ropopochodnych na wylotach kanalizacji deszczowej), minimum w zakresie niezbędnym do uzyskania umorzenia podwyższonej części opłaty za odprowadzanie wód opadowych do rzek. Opłata ta została zawieszona przez Marszałka Województwa, a warunkiem jej umorzenia jest realizacja wcześniej zadeklarowanego harmonogramu budowy urządzeń oczyszczających wody opadowe;
- kontynuacja działań w zakresie zintegrowanego systemu gospodarki odpadami stałymi, zgodnie z dyrektywami Unii Europejskiej i Planu Gospodarki Odpadami;
- stosowanie rozwiązań energooszczędnych w zakresie gospodarki cieplnej;
- kontynuacja modernizacji miejskiej oczyszczalni ścieków w zakresie gospodarki osadowej.

Należy zapewnić środki finansowe na prowadzenie monitoringu stanu gleb, do którego Miasto jest zobowiązane w ramach zadań powiatu.

Ponadto w zakresie poprawy wizerunku miasta należy kontynuować prace związane z waloryzacją miejskich terenów rekreacyjnych i zielonych poprzez:

- uzupełnienie nasadzeń drzew i krzewów na terenach administrowanych przez Urząd Miejski,
- współorganizowanie i dofinansowanie działań proekologicznych, w tym akcji „Sprzątanie Świata”,
- kontynuacja urządzania parku Jana Pawła II Papieża Pielgrzyma,
- sukcesywna budowa bulwaru rekreacyjnego nad Narwią od ul. Zjazd do ul. Sikorskiego.

C. INFRASTRUKTURA TECHNICZNA

W 2006 r. priorytetem będzie realizacja zadań inwestycyjnych zgłoszonych do Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego (ZPORR) oraz przygotowanie dokumentacji technicznej i wykupy terenu pod realizację nowych zadań przy wykorzystaniu funduszy Unii Europejskiej na nowy okres programowania – lata 2007-2013.

Nowe inwestycje komunalne

a/ w zakresie komunikacji zbiorowej:

- kontynuacja realizacji projektu pn. „Rozbudowa i modernizacja miejskiego systemu transportowego Łomży i okolic”, który otrzymał dofinansowanie z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach programu ZPORR,
- prowadzenie systematycznej odnowy taboru w MPK ZB,
- sukcesywna realizacja programu modernizacji bazy MPK ZB wynikająca z nakazów Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska,
- budowa systemu bezpieczeństwa i informacji komunikacji zbiorowej.

b/ w zakresie transportu i dróg publicznych:

- realizacja programu budowy infrastruktury technicznej ulic miejskich wynikającego z Wieloletnich Planów Inwestycyjnych Miasta Łomża,
- realizacja zadań w ramach projektu przyjętego do dofinansowania ze środków strukturalnych Unii Europejskiej z programu ZPORR:
  - „Modernizacja układu komunikacyjnego miasta Łomży w ciągu drogi powiatowej – ul. Poznańska – II etap”

- budowa i modernizacja lokalnych ulic,
- podejmowanie działań związanych z wyprowadzeniem ruchu ciężkich pojazdów samochodowych z centrum miasta – przystąpienie do opracowania koncepcji obwodnicy miasta w uzgodnieniu z Generalną Dyrekcją Dróg Publicznych,
- sukcesywna poprawa dostępności komunikacyjnej, szczególnie w zakresie zwiększania miejsc parkingowych w rejonach koncentracji usług oraz zespołach zabudowy mieszkaniowej wielorodzinnej (przy udziale środków innych inwestorów),
- uzupełnianie sprzętu do bieżącego utrzymania i remontu dróg w mieście.

Obecnie przygotowany jest przez Rząd RP projekt Narodowego Planu Rozwoju na lata 2007-2013, który zakłada m.in. realizację Regionalnych Programów Operacyjnych z udziałem unijnych środków pomocowych, na zasadach podobnych do realizowanego obecnie Zintegrowanego Programu Operacyjnego Rozwoju Regionalnego. W związku z tym Urząd Miejski zgłosił do planu inwestycyjnego, przygotowywanego przez Urząd Marszałkowski m.in. projekt: „Usprawnienie przejazdu przez miasto Łomża”, w tym:

- remont dr. kraj. Nr 61 - ul. Zjazd i Wojska Polskiego
- przebudowa dr. Nr 63 - ul. Sikorskiego i Szosa Zambrowska
- remont dr. woj. Nr 677 - Al. Legionów
- remont dr. pow. Nr 2598B - ul. Piłsudskiego
- przebudowa systemu sterowania ruchem na skrzyżowaniach w ciągu dróg tranzytowych.

Całkowity koszt realizacji projektu

oszacowano wstępnie na 35 200 tys. zł.

W celu umożliwienia realizacji projektu, a tym samym - skorzystania ze środków pomocowych Unii Europejskiej w roku 2006 należy przewidzieć środki finansowe na przygotowanie przynajmniej części projektów technicznych, niezbędnych do realizacji zadania. W pierwszej fazie realizacji należy wykonać przebudowy i remonty głównych skrzyżowań, sterowanych sygnalizacją świetlną z odpowiednimi odcinkami ulic, tak, aby sprostać wymaganiom przepisów, nakazującym przebudowę systemów sygnalizacji do końca roku 2008.

c/ w zakresie gospodarki odpadami:

- rozszerzanie o kolejne osiedla mieszkaniowe programu segregacji i selektywnej zbiórki odpadów komunalnych,
- prace przygotowawcze w celu rozwiązania problemu utylizacji unieszkodliwienia odpadów komunalnych z wykorzystaniem współfinansowania z funduszy unijnych w ramach projektu pn. „Rozbudowa systemu utylizacji odpadów komunalnych”.

d/ w zakresie schroniska dla zwierząt:

- zorganizowanie i prowadzenie zgodnie z obowiązującymi przepisami schroniska dla zwierząt (z udziałem innych gmin)

e/ w zakresie zaopatrzenia w wodę i odprowadzenia ścieków:

- realizacja inwestycji objętej projektem pn. „Rozwój sektora MŚP okolic Łomży”, współfinansowanego z Funduszu PHARE 2003 SSG. Przedmiotem projektu jest modernizacja ujęcia wody „Rybaki” i modernizacja i rozbudowa ujęcia wody „Podgórze”, zabezpieczających zaopatrzenie miasta w wodę do 2015 r.
- sukcesywna realizacja zadań wynikających z programu budowy urządzeń infrastruktury technicznej ulic miejskich w zakresie wodociągów:
  - realizacja inwestycji objętej II etapem projektu „System wodno-kanalizacyjny Łomży i przyległych gmin”, planowanej do dofinansowania ze środków unijnych,
  - realizacja inwestycji objętej projektem „Modernizacja odwodnienia układu komunikacyjnego miasta Łomży”.

f/ w zakresie zaopatrzenia w ciepło:

- sukcesywna realizacja zadań wynikających z „Planu uciepłownienia miasta Łomży”,
- wdrażanie zadań dot. modernizacji i rozbudowy systemu ciepłowniczego (przez MPEC Sp. z o.o.) zgodnie z Wieloletnim Planem Inwestycyjnym.

Utrzymanie istniejącej infrastruktury

W zadaniach na 2006 r. w zakresie utrzymania istniejącej infrastruktury należy uwzględnić przede wszystkim:

- utrzymanie istniejących urządzeń drogowych, w tym nawierzchni, oznakowania, sygnalizacji świetlnej, mostów, kanalizacji deszczowej i innych we właściwym stanie technicznym. Wyniki pomiarów osiadań mostu w ciągu ul. Sikorskiego wskazują, że na przełomie roku 2005 i 2006 konieczne będzie wykonanie regulacji pionowej i poziomej jego konstrukcji nośnej;
- założenie ewidencji dróg według nowych zasad;
- remonty i modernizacje dróg i skrzyżowań w celu poprawy bezpieczeństwa ruchu;
- wykonanie niezbędnych odnów i modernizacji nawierzchni bitumicznych ulic, w szczególności remontu wymagają nawierzchnie ulic Wojska Polskiego, Piłsudskiego i Sikorskiego (odcinkami);
- utrzymanie terenów zieleni miejskiej, w tym kontynuacja modernizacji i urządzania parków miejskich, a przede wszystkim parku im. Jana Pawła II Papieża Pielgrzyma;
- utrzymanie i rozbudowa systemu monitoringu miasta;
- opłaty za energię elektryczną do oświetlenia ulic, bieżące utrzymanie i kontynuacja remontów istniejącej sieci oświetlenia ulicznego;
- wykonywanie prac porządkowych na ulicach i placach miejskich oraz na terenach zieleni miejskiej, także odśnieżanie i zwalczanie śliskości w okresie zimowym;
- organizacja robót interwencyjnych lub publicznych przy utrzymaniu terenów zieleni miejskiej i pracach porządkowych (zależnie od możliwości Rejonowego Urzędu Pracy);
- utrzymanie targowisk miejskich, koszty utrzymania, zgodnie z umowami ponosi administrator targowisk w ramach pobieranej prowizji od opłat targowych;
- utrzymanie i modernizacja szaletów miejskich;
- utrzymanie cmentarzy komunalnych w ramach dochodów z opłat cmentarnych;
- odłowy zwierząt bezpańskich.

Remonty budynków mieszkalnych

- na remonty budynków mieszkalnych, zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej nr 290/LI/97 z dnia 30 grudnia 1997 r., należy przeznaczyć środki w wysokości nie mniejszej niż w roku 2005, odpowiednio powiększone o wskaźnik inflacji. Plan remontów będzie ustalony zgodnie z ww. uchwałą;
- realizacja inwestycji objętej projektem pn. „Renowacja zabudowy centrum miasta Łomży – I etap” w ramach dofinansowania z programu ZPORR.

D. GOSPODARKA PRZESTRZENNA

Zadania wynikające z polityki planistycznej miasta umożliwiającej realizację przyjętych celów i kierunków rozwoju, ustalania zasad kształtowania przestrzennego terenów miasta.

Zgodnie z wymogami ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, gminy mają obowiązek określenia polityki przestrzennej gminy oraz uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla terenów, dla których ustawa nakłada taki obowiązek. Polityka przestrzenna gminy określona została

w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy opartego na strategii rozwoju gminy.

Zgodnie z obecnymi przepisami miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego sporządzone przed 1 stycznia 1995 r. straciły moc z końcem 2003 r. W związku z tym w najbliższych latach należy sukcesywnie podejmować dalsze prace nad opracowaniami nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Łomży.

Powyższe opracowania ze względu na ich ilość i długotrwałą procedurę oraz konsekwencje prawne muszą być rozłożone w czasie na kolejne lata. Przystąpienie do tych opracowań wymagać będzie podjęcia przez Radę Miejską Łomży stosownych uchwał.

W związku z tym, że w wyniku uchwalenia m.p.z.p. powstaje szereg wzajemnych zobowiązań pomiędzy właścicielami terenów a gminą – w budżecie miasta należy uwzględnić odpowiednie wydatki z tym związane. Dotyczy to między innymi wypłat odszkodowań z tytułu obniżenia wartości gruntu, odszkodowań za przejęcie gruntów pod drogi, wykonania uzbrojenia terenów przyszłej inwestycji. Zobowiązania te powstają w następnym roku budżetowym po uchwaleniu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Z powyższego wynika konieczność docelowego skoordynowania w czasie działań w dziedzinie zagospodarowania przestrzennego (uchwalenie planu), gospodarki gruntami (wykup terenów, zamiana terenów, wypłata odszkodowań) i inwestycji miejskich (realizacja lokalnych celów publicznych, np. realizacja infrastruktury technicznej).

Plan prac na rok 2006:

1. Zakończenie rozpoczętych prac nad opracowaniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla terenów:
  - Obszar P9a – Tereny byłej rezerwy pod kolej PKP, od ul. Sikorskiego do ul. Wojska Polskiego,
  - Obszar P9b – Tereny byłej rezerwy pod kolej PKP, od ul. Wojska Polskiego do ul. Nowogrodzkiej,
  - Obszar P9c – Tereny byłej rezerwy pod kolej PKP, od ul. Nowogrodzkiej w kierunku Łasku Jednaczewskiego,
  - Obszar P10 – Tereny przyległe do ul. Nowogrodzkiej (strona północna),
  - Obszar P11 – Tereny położone przy ul. Szosa Zambrowska (Os. Wschód).
2. Kontynuacja prac nad opracowaniami miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Łomży na terenach, dla których podjęte zostały uchwały w sprawie przystąpienia do opracowania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:
  - Obszar P1 - Tereny Śródmieścia,
  - Obszar P16 – Tereny przyległe do os. Kraska w sąsiedztwie Urzędu Celnego,
  - Obszar P7 – Tereny położone w rejonie ul. Piłsudskiego, Spokojnej i Wesolej – „Os. Łomżyca”,
  - Obszar położony w obrębie lewego brzegu Narwi od rejonu Starego Mostu w ciągu ul. Sikorskiego do Nowego Mostu w ciągu ul. Zjazd – „Bulwary Nadnarwiańskie”.
3. Rozpoczęcie prac nad opracowaniami nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego miasta Łomża na terenach określonych w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta.
Ewentualne rozpoczęcie prac nad opracowaniami nowych miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego nastąpi z chwilą podjęcia odrębnych uchwał przez Radę Miejską Łomży.
4. Kontynuacja prac nad zmianą studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Łomża, obejmujących tereny położone w strefie IV A, zawarte pomiędzy ulicami Szosą Zambrowską i Sikorskiego oraz rzeką Narew i projektowanym przebiegiem obwodnicy.
5. Bieżąca realizacja zadań wynikających z wymogów ustalania zasad kształtowania przestrzennego terenów miasta wymagająca zabezpieczenia stosownych środków finansowych w budżecie miasta.

6. Prowadzenie obsługi Komisji Urbanistyczno – Architektonicznej, koszty funkcjonowania Komisji uzależnione będą między innymi od ilości rozpatrywanych przez komisję spraw.

E. ZARZĄDZANIE NIERUCHOMOŚCIAMI I MIENIEM GMINY

a) Scalenia i podziały nieruchomości

Scalenie i podział nieruchomości w kompleksie:

- ul. Mickiewicza – ul. Sikorskiego,
- ul. Szosa do Mężenina w sąsiedztwie ogrodów działkowych.

Zostały przygotowane plany miejscowe terenów przeznaczonych pod scalenie i podział na działki budowlane w obrębie ulic: Szosa Zambrowska - Zawadzka (ok.10 ha), część osiedla Zawady-Przedmieście (ok.12 ha), Żabia - Piłsudskiego.

b) Opłaty adiacenckie z tytułu udziału w kosztach budowy urządzeń komunalnych

Innym źródłem nabywania środków na inwestycje miejskie są opłaty adiacenckie z tytułu wzrostu wartości nieruchomości po ich uzbrojeniu w urządzenia komunalne. Przeprowadzenie naliczeń opłat adiacenckich w 2005 roku na kwotę 100.000,- zł zostanie zrealizowane w całości. W roku 2006 planuje się wypracowanie dochodu z opłat adiacenckich po wybudowaniu uzbrojenia technicznego terenu w wysokości ok. 50.000 zł.

c) Opłaty adiacenckie z tytułu podziału nieruchomości

W 2005 roku zostanie ustalona 1 opłata (procedura w toku) z tego tytułu w wysokości ponad 10.000 zł. Stąd też plan dochodów na 2005 na kwotę 10.000 zł zostanie wykonany. Z uwagi na fakt, że wysokość wpływów z tego tytułu jest zależna od jakości i ilości zatwierdzanych projektów podziałów nieruchomości – nie jesteśmy w stanie przewidzieć wysokości wpływów na rok 2006.

d) Dzierżawy i najem nieruchomości miejskich

Miasto przekazało w dzierżawy i najem nieruchomości miejskie pod małymi punktami handlowymi, garażami oraz tereny na cele rolne, produkcyjno-usługowe i mieszkaniowe. Zawarto 234 umów najmu i dzierżawy terenów na ogólną kwotę wpływów rocznych w wysokości 479.000 zł (wpływy na 2005 rok). Z uwagi na warunki zawieranych umów dzierżawnych, zawierających możliwość zmian opłat czynszów dzierżawnych i najmu, przewidujemy dalszy wzrost wpływów z tego tytułu o wskaźnik inflacji.

e) Gospodarka zasobem mieszkaniowym

Obecnie sprzedaż lokali dotyczy 56 budynków mieszkalnych. Przewiduje się, że w 2006 r. poziom sprzedaży lokali utrzyma się na podobnym poziomie – przynosząc dochód do budżetu w wysokości ok. 600.000 zł.

f) Użytkowanie wieczyste osób fizycznych i prawnych

Opłaty roczne z tytułu użytkowania wieczystego przyniosły w 2005 r. dochód w wysokości 584.771 zł. W dalszym ciągu są pobierane opłaty ratalne z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności na rzecz osób fizycznych - wpływy w 2005 r. z tego tytułu wyniosły 49.221 zł.

Zmiany wysokości opłat rocznych z tytułu użytkowania wieczystego gruntów na rok 2006 są wykonywane sukcesywnie – wraz z zakończeniem kolejnych inwestycji komunalnych podnoszących wartość gruntów miejskich.

g) Odszkodowania za przejęcie gruntów na rzecz Miasta Łomży

W dalszym ciągu problem dotyczy przede wszystkim zapłaty za już przejęte grunty pod wydzielone ulice miejskie, a także przewidziane do przejęcia w celu realizacji inwestycji miejskich ustalonych w programie inwestycyjnym miasta. Do terenów już zadysponowanych przez miasto należą ulice: Wąska, Rybaki, Wojska Polskiego. Wypłacono odszkodowania od Skarbu Państwa – 2.496 zł i Miasta Łomża – 9.363 zł.

h) Sprzedaż nieruchomości miejskich

W 2005 r. sprzedano nieruchomości na łączną kwotę 1.312.813 zł.

i) Gospodarce nieruchomościami Skarbu Państwa

Zgodnie z ustawą kompetencyjną utworzono zasób nieruchomości Skarbu Państwa, gospodarowanie których przypisano Radzie Miejskiej. Prezydentowi powierzono prowadzenie zadań w zakresie:

- gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa,
- orzekanie w sprawach wyłączenia nieruchomości,
- ustalania odszkodowań oraz zwrotów wyłączonych nieruchomości zbędnych na cel, na który zostały wyłączone,
- orzekanie w sprawach mienia pozostawionego poza granicami Państwa - mienie „zabużańskie”,
- wyłączenie gruntów z produkcji rolniczej,
- przekształcanie prawa użytkowania wieczystego przysługującego osobom fizycznym w prawo własności.

Wpływy na rzecz Skarbu Państwa z tytułu w/w zadań mogą wynieść w 2006 r.:

- użytkowanie wieczyste gruntów i zarząd trwały		707 276,82 zł
- przekształcenie prawa użytkowania wieczystego w prawo własności		73 104,09 zł
- dzierżawy, najem		
		9 134,23 zł
- zwrot nieruchomości Skarbu Państwa	13 376,46 zł	
- odsetki		22 507,88 zł
	RAZEM	
	825 339,48 zł	

Ponadto Prezydent Miasta realizuje zadania z zakresu geodezji i kartografii (dotyczy terenów w granicach administracyjnych miasta).

F. PORZĄDEK I BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE

W celu ograniczenia zjawiska przestępczości i jednocześnie zwiększenia poziomu bezpieczeństwa mieszkańców miasta organy samorządu będą współpracować z Policją i Strażą Miejską w zakresie:

- zapewnienia porządku podczas zgromadzeń i zbiórek publicznych,
- nadzoru sprzedaży napojów alkoholowych.

Ponadto za istotne uznaje się podejmowanie działań na rzecz sprawnego i efektywnego działania Straży Miejskiej poprzez zwiększenie obsady etatowej straży i wprowadzenie dwuzmianowej pracy strażników oraz kontynuowanie współdziałania z policją w ramach wspólnych patroli.

G. OBRONNOŚĆ I ZAPOBIEGANIE ZAGROŻENIOM ŻYCIA OBYWATELI

Głównym celem realizacji polityki Prezydenta Miasta jako Szefa Obrony Cywilnej miasta będzie:

- utrzymanie systemu łączności, alarmowania i ostrzegania mieszkańców miasta,
- utrzymanie w gotowości do działania w sytuacjach kryzysowych Centrum Zarządzania Kryzysowego mieszczącego się w Urzędzie Miejskim,

- realizacja wszystkich wytycznych w sprawie gotowości planistycznej i logistycznej obrony cywilnej miasta,
- nadzór merytoryczny nad działaniami wszystkich służb miejskich potrzebnych na wypadek nadzwyczajnych zagrożeń.

Aby zrealizować powyższe cele należy zabezpieczyć środki finansowe na: opłaty za energię elektryczną do obsługi syren alarmowych, zakup wyposażenia i urządzeń dla potrzeb OC i reagowania kryzysowego, opłaty za konserwację systemu alarmowego magazynu OC.

III. ŚRODKI NA REALIZACJĘ ZAMIERZONYCH CELÓW

Podstawowym warunkiem umożliwiającym realizację przedstawionych celów jest ich finansowe zabezpieczenie.

Dochody własne będą realizowane:

- a) z podatków i opłat lokalnych wg stawek uchwalonych przez Radę Miejską Łomży,
- b) z podatków i opłat realizowanych przez Urząd Skarbowy płaconych przez jednostki organizacyjne nie mające osobowości prawnej, osoby prawne i fizyczne w zakresie:
  - podatku od spadków i darowizn,
  - podatku od czynności cywilno prawnych,
  - z tytułu karty podatkowej,
- c) Ministerstwo Finansów określi szacunkową wielkość udziału we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych dla gminy i powiatu, który zostanie określony w nowej ustawie o dochodach samorządu terytorialnego, obowiązującej na 2006 r.
- d) z majątku komunalnego, a mianowicie:
  - ze sprzedaży mieszkań,
  - ze sprzedaży gruntów lub przekształceń z prawa wieczystego użytkowania w prawo własności,
  - opłat z pozostałego majątku komunalnego w tym:
    - opłat targowych na podstawie uchwalonych stawek targowych,
    - opłat adiacenckich,
    - opłat za dzierżawę gruntów i nieruchomości przy zastosowaniu wskaźników inflacyjnych narastająco za każdy kwartał,
    - środek specjalny, którego przychody będą stanowiły wpłaty:
      - za postój w strefie ograniczonego postoju wg ustalonych stawek opłat,
      - opłaty za zajęcie pasa drogowego.

Zewnętrzne środki finansowe z budżetu państwa zostaną określone przez:

1. Ministerstwo Finansów w zakresie subwencji ogólnej dla gminy i powiatu.
2. Urząd Podlaski w zakresie dotacji celowych na zadania zlecone gminie i powiatu oraz dofinansowanie określonych zadań własnych.

Dochody budżetu miasta na 2006r.	152 189 100 zł
Przychody budżetu miasta	1 104 660 zł
Spłata rat pożyczek i kredytów	13 311 267 zł
Wydatki budżetu miasta	139 982 493 zł
w tym: wydatki bieżące	133 157 500 zł
	wydatki inwestycyjne
	6 824 993 zł

Miasto ubiega się o dotację z budżetu państwa i funduszy celowych w tym z funduszy pomocowych Unii Europejskiej w zakresie dofinansowania wieloletnich inwestycji realizowanych w ramach zadań własnych.

Przy realizacji programów strukturalnych wystąpi konieczność prefinansowania inwestycji, tj. zaciągnięcia kredytów inwestycyjnych. Środki pomocowe z Unii Europejskiej będą zwracane sukcesywnie po zrealizowaniu robót i sfinansowaniu określonych w harmonogramie rzeczowo – finansowym etapów projektu, w przyjętym w umowie procencie dofinansowania.

Przewodniczący
Rady Miejskiej Łomży
Jan Jarota

Opracowano
w Wydziale Polityki Gospodarczej i Inwestycji
Urzędu Miejskiego w Łomży
w oparciu o materiały dostarczone
przez wydziały i jednostki merytoryczne